

ईशानसंज्ञिता (ई० + सं०) f. Titel eines Werkes WILSON, Sel. Works 2, 241, 219. Verz. d. Oxf. H. 277, b, 43.

ईशानाधिप (ईशान + अधि०) adj. f. *Śiva zum Herrn habend*: दिग् so v. a. Nordost VARĀH. BRH. S. 48, 58.

ईशान्य (von ईशान) adj. N. pr. eines Liṅga Verz. d. Oxf. H. 44, a, No. 101.

ईशावास्य vgl. आत्मावास्य unter आवास्य; die Erklärer trennen aber ईशा वास्यम् und erklären letzteres durch आच्छादनीय.

ईशितरुः BHĀG. P. 11, 13, 27. — Vgl. मक्षितरुः.

ईशितव्यः das Object eines Herrn — eines Herrschers seiend, beherrschend BHĀG. P. 10, 23, 45, 33, 34, 12, 10, 27. ईशितव्येश 10, 83, 46. Davon nom. abstr. ०त्व n. 84, 15. denom. ईशितव्याप्, ०यति thun, als wenn man beherrscht würde, 16.

ईशिता eine der acht सिद्धिः BHĀG. P. 11, 13, 4.

ईशित्व als eine der acht übernatürlichen Kräfte Verz. d. Oxf. H. 31, a, 18. = सर्वत्र प्रभविष्णुता 231, b, 12. BHĀG. P. 11, 13, 15.

ईशेन s. u. ईशेन.

ईश्वर 1) Z. 6 füge hinzu TS. 3, 1, 4, 3. AIT. BR. 1, 25, 3, 48. Z. 7 lies ईश्वरो ह सर्वम०. *vermögend, im Stande seiend*; mit loc.: न कर्ता कस्यचित्कश्चिन्निवेगो नापि चेश्वरः Spr. 1342. = आग्रुकर्मन् UNĀDIS. 3, 57. — 2) a) am Ende eines adj. comp. f. *Śiva* KATHĀS. 119, 97. — e) Indra: वर्षतीश्वरे BHĀG. P. 10, 20, 23. — 6) f. *Śiva* KIR. 3, 33. — 7) m. Bez. des Alten Jahres im 60jährigen Jupiter-Cyclus VARĀH. BRH. S. 8, 33. WEBER, GJOT. 98. 101. Verz. d. Oxf. H. 331, b, 5 v. u. — 8) f. ई Bez. einer best. übernatürlichen Kraft, = कुण्डलिनी Verz. d. Oxf. H. 233, a, 26. — Das f. ईश्वरी kann auf dreifache Weise betont werden (vgl. AUFRECHT, UĠĠVALAD. S. 188). — Vgl. अमरेश्वर, अलकेश्वर, अश्वतीश्वर, आत्मेश्वर, कवीश्वर, काव्यदेवीश्वर (unter काव्यदेवी), नितेश्वर, गणेश्वर, चक्रेश्वर, चाण्डेश्वर, जगदीश्वर, जनेश्वर, जलेश्वर, तुङ्गेश्वर, त्रिदिवेश्वर, त्रिपुरेश्वर, दिनेश्वर, दिवसेश्वर, देवेश्वर, देकेश्वर, द्विजेश्वर, धनेश्वर, नन्दीश्वर, निरीश्वर, प्राणेश्वर, भूतेश्वर, मतेश्वर, मक्षेश्वर, योगेश्वर, विज्ञेश्वर, प्रवेश्वर, साम्बेश्वर, सुरेश्वर.

ईश्वरीगीता bildet einen Theil des Kūrmapurāṇa HALL 18. 123. sg. = भगवद्गीता Schol. zu Kap. 1, 7. — Vgl. ईशगीता.

ईश्वरचन्द्राय m. N. pr. des Patrons Vaidjanātha's Verz. d. Oxf. H. 138, b, No. 272.

ईश्वरतीर्थार्थार्य m. N. pr. eines Mannes WILSON, Sel. Works 1, 201.

ईश्वरप्रत्यभिज्ञा f. Titel eines Werkes HALL 199.

ईश्वरमीननाथसंवाद m. desgl. HALL 18.

ईश्वरवर्मन् (ई० + व०) m. N. pr. eines Mannes KATHĀS. 37, 55.

ईश्वरवाद m. Titel eines Werkes HALL 41.

ईश्वरसूरि m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 323, a, No. 763.

ईश्वरीतिल n. Titel eines Werkes HALL 18.

ईश्वरे नित्यमुखावस्थापनम् desgl. HALL 41.

ईप्, वैरेद्यादीपमाणाः KĀTH. 28, 2.

— आ Z. 4 lies धूपत्तं st. धूपत्तं.

ईपच्छ्वास (ईपत् + श्वास) adj. mit geringem Hauch hervorgebracht: die Laute क. च. ट. त. प. श. य und स Ind. St. 4, 336.

ईपण vgl. डुरीपण.

ईपत्, nicht im comp.: उन्नतमोपत् VARĀH. BRH. S. 4, 8, 32, 5, 81, 19.

ईपतत्त्व (ई० + तत्त्व) n. Titel einer Grammatik, = कातत्त्व Verz. d. Oxf. H. 169, a, 47.

ईपत्स्पृष्टता f. nom. abstr. von ईपत्स्पृष्ट (s. u. ईपत्) Schol. zu VS. 1, 7, 2.

ईपनाद (ईपत् + नाद) adj. *schwach tönend*: die Halbvocale य. व. र, ल und die Mediae ग, ङ, उ, द, व Ind. St. 4, 336.

ईपा. ०त्त Spr. 3142. Brett an der Bettstelle VARĀH. BRH. S. 79, 27. 31. deren vier: ईपाशब्देन चत्वारि घटितानि काष्ठान्युच्यन्ते । शिरःपाद-भागयोर्द्धा वामदक्षिणभागयोर्द्धाविति Schol. — Vgl. निरीप.

ईपादाड (ई० + द०) m. *Deichsel* VP. 2, 8 im ÇKDR.

ईष so nach UĠĠVAL. zu UNĀDIS. 1, 153, nicht ईष.

ईम् MED. avj. 80 fehlerhaft für इम्.

ईक MBH. 13, 2474. धनकैतोर्य ईकित *wer sich des Geldes wegen abmüht* Spr. 1294. ईकमानः समारम्भान्यदि नासाद्येद्धनम् *Unternehmungen beginnend, Etwas unternehmend* MBH. 13, 7608. धर्मो क्क्षेत्रेकितः (= कृतः Schol.) पुंसो सकृन्नाधिपलोदयः *worauf man sein Streben gerichtet hat* BHĀG. P. 7, 14, 33. स्वामिखालोकनतया व्यग्रामामल्पचेतसाम् । ईकितानि हि गच्छन्ति यौवनेन सह तयम् ॥ so v. a. *Trieb* KĀM. NĪTIS. 14, 58. ईकित n. *das Treiben, Thun* BHĀG. P. 10, 70, 38. AMAR. 61 bedeutet ईकित *Vorhaben*: vgl. Spr. 2692. आयतीकित R. 3, 44, 11 zieht BENFEY hierher. das comp. ist aber in आयती + कित zu zerlegen.

— प्रति vgl. प्रतीक.

— सम्, समीकिते ऽर्थसिद्धिम् *strebt nach* VARĀH. BRH. S. 30, 24. सम्य-गारभ्यमाणां हि कार्यं यद्यपि निष्फलम् । न तत्तथा तापयति पथा मोक्ष-मीकितम् ॥ *unternommen* Spr. 3189. मत्समीकितसंपादनाय *Begehren, Wunsch* MĀLATĪM. 4, 4. KATHĀS. 26, 162. — Vgl. समीका.

ईका 1) *das Treiben, Thun* BHĀG. P. 10, 17, 15, 18, 14. = चेष्टा Schol.

— 2) धनस्य Spr. 3760. इदं कृतमिदं कार्यमिदमन्यत्कृताकृतम् । एवमी-हासमायुक्तं मृत्युरादाय गच्छति ॥ 3742. RV. PRĀT. 13, 1 (füge noch 4 hinzu) gehört zu 1). — Vgl. निरीक, निरीका.

ईकामृग 2) DAÇAR. 1, 8, 3, 66. figg. PRATĀPAR. 23, a. WILSON, Hindu Th. I, xxx.

उ

2. उ 2) यम् — स उ BHĀG. P. 12, 8, 48. तडु ह 10, 42, 2, 60, 46. पडु ह वाव 12, 6, 68. — 7) किमु सर्वमास्ताम् *so mag denn lieber Alles unbesprochen bleiben* Spr. 4710. स किं नात्रेः पुत्रो न किमु कर्चूटाचर्मणिः *ist er nicht Atri's Sohn? Oder ist er nicht der Ehrenschnuck auf Çiva's Schettel?* 5262.

उवेक m. Maṇḍanamigra's volksthümlicher Name Verz. d. Oxf. H. 233, b, N. 7. — Vgl. उम्बेक, अम्बेक, अम्बेकाचार्य.

उक्त 1) vgl. डुरूक्त. — 2) b) Ind. St. 8, 113, 283. fig. — 3) N. pr. eines unter den विश्वे देवाः aufgeführten göttlichen Wesens HARIV. 11542, nach der Lesart der neueren Ausg.; उक्थ die ältere Ausg.